

Amonaren panelletak

Santu Guztien bezpera zen, magiaz eta misterioz betetako gaua. Bederatzi urteko Arnau eta bost urteko bere arreba txikia, Laia, inoiz baino hunkituago zeuden. Urte hartan, amonak bere etxera gonbidatu zituen Castanyada izeneko gaztainen festa ospatzeko eta Santu Guztien tradizioak partekatzeko.

Iritsi zirenean, amonaren etxeak gaztaina eta patata gozo erre berrien usaina zuen. Mahai gainean, panelletak egiteko osagaiak zain zituzten: arbendolak, pinaziak eta azukrea, Arnauren gogokoenak. “Amona, zergatik jaten ditugu gaztainak eta panelletak Santu Guztien egunean?”, galdetu zuen Laiak jakin-minez.

Amonak barre egin eta eserarazi egin zituen. “Gure arbasoak gogoratzeko modu bat delako lurrak garai honetan eskaintzen digunarekin. Duela urte asko, hainbeste argi eta jaialdi egon aurretik, jendea biltzen zen jada ez zeuden senideen arimak omentzeko. Castanyada haietara hurbiltzen gaituen ospakizuna da”.

Ondoren, panelletak egiten hasi ziren. Amonak oreak nahasten zituen bitartean, txikia zeneko istorioak kontatzen zizkien, eta berak bere amarekin panelletak nola egiten zituen. Arnauk arretaz entzun zion panelletak moldatzen zituen bitartean, mokadu bakoitzarekin inoiz

ezagutu ez zituzten aitona-amonekin konektatuko zirela imajinatuz. Amaitutakoan, amonak panelletak labean sartu eta esan zuen: “Orain itxaron besterik ez dugu egin behar eta gero denok elkarrekin partekatu”.

Panelletak eginda eta gaztainak zerbitzatuta, mahaiaren inguruan eseri ziren. Amonak kandela bat piztu eta esan zuen: “Argi honek gogorarazteko balio digu gure maiteak beti gertu daudela, nahiz eta jada ezin ditugun ikusi. Gaur gauean ongi etorria ematen diegu eta eman diguten guztiagatik eskerrak ematen dizkiegu”.

Jaten ari ziren bitartean, amonak istorio zahar bat kontatzen hasi zen. Herri txiki bateko hilerri zahar bati buruz hitz egin zuen, non esaten zen arbasoen arimak urtean gau bakarrean itzultzen zirela bizirik daudenak zaintzera. Kondairaren arabera, hildakoek maiteak bisitatzen zituzten eta familiek hilerrian uzten zituzten kandelen argien artean ibiltzen ziren. Arnauk harriduraz entzun zuen, bere arbasoak itzaletatik begira zeuden irudi gisa imajinatuz.

Berandu egin zenean, herriko hilerrira joatea erabaki zuten, non familiek loreak utzi eta kandelak piztu zituzten hildakoen oroimenez. Arnau eta Laia amonarekin batera eskutik helduta ibili ziren hilobi argiztatuen artean, errespetu eta jakin-min nahasketa batekin. Lore sorta bat utzi zuten ezagutzen ez zuten senide baten hilobian eta isilune bat egin zuten.

Etxera iritsita, Laiak Arnauri begiratu zion begi distiratsuekin. “Uste dut amonaren amonak eskua helduta sentitu nuela”, esan zuen isilik. Arnauk irribarre egin zuen, gau hartan arbasoekin lotura berezia izan zutela ulertuz.

Gau hartan, ohera joan zirenean, biek sentitu zuten etxea inoiz baino beteago zegoela. Bihotzak lasaitasun bero batez bete zituzten,

maiteak beti eurekin zeudela jakinda, oraindik airean zeuden panelleten usaina bezain gertu.